



# HELSETILSYNET

tilsyn med barnevern, sosial- og helsetjenestene

Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet  
Postboks 8036 Dep

0030 OSLO

DERES REF: / YOUR REF:

VÅR REF: / OUR REF:

DATO: / DATE:

2015/1321 1 ELT

17. juni 2015

## HØRING - FORSKRIFT OM FORSØK MED NY ANSVARSDILING I BARNEVERNET - BARNE-, LIKESTILLINGS- OG INKLUDERINGSDEPARTEMENTET

Vi viser til høringsbrev datert 22.mai 2015, vedlagt forslag til forskrift om forsøk med økt kommunalt oppgave- og finansieringsansvar for barnevernet og departementets kunngjøring av forsøket der kommunene inviteres til å delta.

Statens helsetilsyn finner at forskriftutkastet, på de fleste områder, er tydelig når det gjelder forsøkskommunens ansvar og grenseflater mot Barne-, ungdoms- og familieetaten. Dette er viktig fordi vi i tilsynssammenheng erfarer at uklare grenser mellom etater medfører risiko for svikt for tjenestemottakere om er avhengig av et sammenhengende tjenestetilbud. Klare lov- og forskriftskrav er også en viktig forutsetning for et godt og effektivt tilsyn som bidrar til at barn sikres retten til forsvarlige tjenester.

§ 8 annet ledd regulerer de tilfelle der forsøkskommunen søker Barne-, ungdoms- og familieetaten om plass for et barn i en konkret institusjon. Vi vurderer at denne bestemmelsen, som omhandler inntak og utskrivning fra institusjoner, er utformet slik at barn med behov for institusjonsplass kan risikere å stå uten et forsvarlig tilbud. Av forskriften fremgår at Barne-, ungdoms- og familieetaten kan motsette seg inntak hvis de finner at institusjonen ikke kan ivareta barnets behov for forsvarlig omsorg og behandling. I realiteten kan det bety at barnet, ved uenighet mellom etaten og kommunen, står uten et institusjonstilbud. For å ivareta barnet i slike tilfelle, mener vi at forskriften må tydeliggjøre hvordan en slik situasjon løses til barnets beste. Vi foreslår at det må følge av forskriften at Barne-, ungdoms- og familieetaten må tilby barnet et institusjonstilbud som er forsvarlig og som kommunen, hvis de ikke selv kan fremskaffe et forsvarlig tilbud, er forpliktet å kjøpe.

Det bør også komme fram av forskriften at kommunen i sitt rekrutteringsarbeid kan benytte de statlige kursene for rekruttering av fosterforeldre. Disse kursene er godt gjennomarbeidet og bør kunne komme framtidige fosterforeldre til gode uavhengig av hvem som rekrutteringsansvar for fosterhjem. Forskriften er bygget opp slik at det

tydelig kommer fram hvilke tjenester forsøkskommunen kan kjøpe av Barne-, ungdoms- og familieetaten. Tilgjengelighet til kurs for fosterforeldre/blivende fosterforeldre bør også komme inn i forskriften som et tilbud som kan benyttes. Selv om det i dag følger av merknaden til § 4, kan en forskriftsfesting bidra til å forebygge uklarheter om dette.

I kunngjøringen fra departementet der kommuner inviteres til å delta i forsøket, opplyses det at forsøksordningen skal finansieres gjennom de statlige rammetilskuddene til kommunene (kap. 3, punkt 2.1). Sett i lys av denne finansieringsformen er det særlig viktig å legge vekt på kompetanse, både i form av solid barnevernfaglig kunnskap og forsvarlig ledelse som bidrar til å sikre at hensynet til barnets beste ikke må vike for økonomiske hensyn. Dette må også sees i sammenheng med den ressursprioriteringen som skjer i alle kommuner og der barneverntjenesten sammen med andre tjenester må konkurrere om midler fra rammetilskuddet.

For å kunne søke om forsøk må kommunen minimum ha en befolkning på 15000 innbyggere (kap. 4). Fra fylkesmennenes tilsyn med kommunens barneverntjeneste har vi sett svikt i tjenestene uavhengig av kommunens størrelse. Det er derfor ikke slik at grensen på minimum 15000 innbyggere i seg selv bidrar til faglig forsvarlig barneverntjenester. For at barna skal sikres et forsvarlig tjenestetilbud i forsøkskommunene er det viktig at det gjøres en grundig kvalitetssikring av aktuelle kommuner i forkant. I dette arbeidet kan det også være informasjon å hente ut fra våre tilsynsrapporter med kommunale barneverntjenester som legges løpende ut på vår hjemmeside: "Helsetilsynet.no".

I forbindelse med arbeidet med å sikre barn forsvarlige barneverntjenester støtter vi forslaget om at forskriften krever egen evaluering fra forsøkskommunene og en følgeevaluering fra departementet.

Med hilsen

Jan Fredrik Andresen  
direktør

Elizabeth Loe Tollefsen  
fagdirektør

*Brevet er godkjent elektronisk og sendes derfor uten underskrift*

Saksbehandler: Elizabeth Loe Tollefsen, tlf. 21 52 99 82